

STEDELIJK GYMNASIUM

Johan van Oldenbarnevelt

Examenreglement en PTA

Leerjaar 4
Schooljaar 2011-2012

Inhoudsopgave

1. Algemeen	3
2. Onderdelen van het examen	4
3. Overstapregelingen	5
4. Regelingen voor specifieke leerlingen.....	6
5. Onregelmatigheden.....	6
6. Toegestane hulpmiddelen bij het examen.....	8
7. Reglement schoolexamen.....	9
8. Reglement centraal examen	11
9. Eindcijfers, uitslag en herkansing.....	11
10. PTA's per vak.....	13

EXAMENREGLEMENT

Leerjaren 4 t/m 6 Schooljaar 2011-2012

§1 *Algemeen*

- 1.1 Het examenreglement regelt de gang van zaken bij het schoolexamen en het centraal examen. Daartoe bevat het naast de relevante wettelijke voorschriften ook regels die de school zelf heeft bepaald binnen de wettelijk toegestane grenzen.
- 1.2 Dit reglement treedt in werking op 1 augustus 2011
- 1.3 De kandidaten en hun wettelijke vertegenwoordiger(s) worden geacht volledig van de toetsinhoud van dit examenreglement op de hoogte te zijn, nadat dit is gepubliceerd aan het begin van het schooljaar.
- 1.4 Van dit reglement kan worden afgeweken indien toepassing hiervan tot kennelijke onbillijkheid leidt.
- 1.5 In gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector.
- 1.6 In dit reglement worden de onderstaande begrippen als volgt gedefinieerd.
Het bevoegd gezag:	de Stichting Onderwijsgroep Amersfoort.
De school:	het Stedelijk gymnasium Johan van Oldenbarnevelt, JvO.
Het examen:	het geheel van schoolexamen en centraal examen.
Het schoolexamen (SE):	het schoolexamen dat plaatsvindt onder verantwoordelijkheid van de school en de vorm aanneemt van een examendossier.
Het centraal examen (CE):	het centraal examen dat plaatsvindt onder de verantwoordelijkheid van de Minister en de vorm aanneemt van een aantal schriftelijke toetsen in het zesde leerjaar.
Reglement schoolexamen:	het onderdeel van het examenreglement dat specifieke regels en bepalingen beschrijft rond het schoolexamen.
Reglement centraal examen:	het onderdeel van het examenreglement dat specifieke regels en bepalingen beschrijft rond het schoolexamen.
Het schoolexamendossier:	het geheel aan resultaten van alle schoolexamendoetsen.
Het profielwerkstuk:	het profielwerkstuk zoals omschreven in art. 4 van het examenbesluit VWO-HAVO-MAVO-VMBO.
- 1.7 Het examen wordt onder verantwoordelijkheid van het Bevoegd Gezag van de school afgenomen door de rector en de examinatoren en, voor zover hierna bepaald, onder toezicht van door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen aan te wijzen gecommiteerden. Het inrichtings- en examenbesluit ligt bij de rector ter inzage.
- 1.8 Het schoolexamen wordt afgenomen door de rector en de examinatoren (= docenten van de school die belast zijn met het afnemen van het eindexamen). De rector, de secretaris van het examen en examinatoren vormen samen de examencommissie.
- 1.9 Het centraal examen wordt afgenomen door de rector en de examinatoren onder toezicht van gecommiteerden.

§2 Onderdelen van het examen

2.1 Het examen gymnasium omvat:

a. Vakken van het *gemeenschappelijk deel*: Nederlands, Engels, Klassieke Taal, Maatschappijleer, Lichamelijke Opvoeding, Klassieke Culturele Vorming, Algemene Natuurwetenschappen, Profielwerkstuk.

b. Vakken van het door de leerling gekozen *profiel*:

Profiel	Profielvakken
CM	Wiskunde C (of A of B), Geschiedenis, één vak uit Economie en Aardrijkskunde, één vak uit Kunst, Filosofie, Tweede Moderne Vreemde Taal en Tweede Klassieke Taal. <i>Het is voor leerlingen van het CM- en EM-profiel op het JvO verplicht een tweede moderne vreemde taal te kiezen naast Engels. Is Frans of Duits niet in het profieldeel gekozen, dan is het verplicht Frans of Duits in het vrije deel te kiezen.</i>
EM	Wiskunde A (of B), Geschiedenis, Economie, één vak uit Aardrijkskunde en Tweede Moderne Vreemde Taal. <i>Het is voor leerlingen van het CM- en EM-profiel op het JvO verplicht een tweede moderne vreemde taal te kiezen naast Engels. Is Frans of Duits niet in het profieldeel gekozen, dan is het verplicht Frans of Duits in het vrije deel te kiezen.</i>
NG	Wiskunde A (of B), Biologie, Scheikunde, één vak uit Aardrijkskunde en Natuurkunde.
NT	Wiskunde B, Natuurkunde, Scheikunde, één vak uit Wiskunde D en Biologie.

c. Een vak en andere programmaonderdelen in het *vrije deel*: Keuze-examenvak, Loopbaanoriëntatie en –begeleiding.

d. Vak(ken) en/of andere programmaonderdelen in het *geheel vrije deel*: een extra keuze-examenvak of individuele activiteiten. Voorbeelden van individuele activiteiten zijn terug te vinden in het PTA. Andere individuele activiteiten komen in aanmerking nadat de secretaris van het examen een schriftelijk akkoord heeft gegeven over aard en omvang van de activiteit.
N.B. Het verplichte examenpakket omvat de onderdelen a, b en c. Daarop wordt de slaag-zakregeling toegepast.

2.2 Het examen bestaat uit een schoolexamen en een centraal examen. Voor een deel van de vakken bestaat het examen uit twee gedeelten: een schoolexamen en een centraal examen. Voor een ander deel van de vakken wordt volstaan met een schoolexamen (Maatschappijleer, Lichamelijke Opvoeding, Klassieke Culturele Vorming, Algemene Natuurwetenschappen, Profielwerkstuk, Wiskunde D).
Het schoolexamen in de vakken Klassieke Culturele Vorming en Algemene Natuurwetenschappen wordt afgesloten in leerjaar 4.
Het schoolexamen in het vak Maatschappijleer wordt afgesloten in leerjaar 5.
Van de overige vakken wordt het schoolexamen afgesloten in leerjaar 6.

2.3 Het profielwerkstuk moet raakvlakken hebben met minstens één vak uit het profiel. Daarnaast mag in de profielen CM en EM gekozen worden voor de vakken Nederlands of Engels. Daarnaast mag voor alle profielen gekozen worden voor een klassieke taal.
Het profielwerkstuk kan de vorm hebben van een *kritische literatuurstudie*, een *sociaalwetenschappelijk onderzoek*, of een *natuurwetenschappelijk onderzoek*. Ook kan worden gewerkt aan een *creatief of technisch ontwerp*.

Welke vorm gekozen mag worden, hangt af van het vak dat centraal staat in het profielwerkstuk.

Voor de klassieke talen, Nederlands, Engels, Frans, Duits, filosofie of kunst mag worden gekozen voor een literatuurstudie of een creatief ontwerp. Voorbeelden van creatieve ontwerpen zijn: een compositie, een twee- of driedimensionaal ontwerp, een audio-, video- of (multimediale) computerpresentatie.

Voor de vakken economie, geschiedenis, aardrijkskunde of wiskunde mag worden gekozen voor een literatuurstudie of voor een sociaalwetenschappelijk onderzoek. Bij een sociaalwetenschappelijk onderzoek wordt gebruik gemaakt van sociaalwetenschappelijke methodes zoals interviews, enquêtes, marketingonderzoek, veldwerk, archiefonderzoek.

Voor de vakken biologie, natuurkunde, scheikunde of fysische geografie wordt een natuurwetenschappelijk onderzoek uitgevoerd waarbij een experiment centraal staat. Er mag ook worden gewerkt aan een technisch ontwerp.

§3 Overstapregelingen

3.1 Wijziging vakkenpakket:

Een leerling die een vak wil 'laten vallen', neemt contact op met de decaan. Pas als het wijzigingsformulier volledig ingevuld, ondertekend en ingeleverd is, gaat de wijziging in. Tot dat moment blijft de leerling de lessen volgen en bijbehorende toetsen maken.

Wanneer een leerling een wijziging in zijn pakket wil doorvoeren door een nieuw vak in zijn pakket op te nemen, kan dat alleen in klas 4 vóór de herfstvakantie (onder een klein voorbehoud van roostermogelijkheid). Wil een leerling toch een nieuw vak opnemen ná de herfstvakantie, kan dat alleen bij hoge uitzondering en moet daarover door de schoolleiding worden besloten.

Voor het vak wiskunde geldt een aparte regeling (zie paragraaf 3.2)

3.2 In enkele gevallen kan voor het vak wiskunde worden overgestapt naar een andere variant, mits de profielkeuze dat toelaat:

- Overstap van Wiskunde A naar Wiskunde C:
 - Een leerling kan *tijdens de vierde klas* overstappen van wiskunde A naar wiskunde C.
 - Een leerling kan *na de vierde klas* overstappen van wiskunde A naar wiskunde C. Het behaalde eindcijfer voor wiskunde A is daarbij het overgangscijfer.
 - Een leerling kan *tijdens de vijfde klas* overstappen van wiskunde A naar wiskunde C. De cijfers die voor wiskunde A zijn behaald blijven staan.
 - Een leerling kan *tijdens de zesde klas* overstappen van wiskunde A naar wiskunde C. De cijfers die voor wiskunde A zijn behaald, blijven staan. Indien de overstap vóór het eerste schoolexamen is, moet een PO van ongeveer 20 studielasturen gemaakt worden. Indien de leerling later dan dat moment overstapt, wordt hij geacht voldoende studielast te hebben.
- Overstap van Wiskunde B naar Wiskunde A:
 - Een leerling die *tijdens de vierde klas* overstapt van wiskunde B naar wiskunde A, moet alle gemiste stof inhalen en gemiste toetsen maken. Het cijfer voor de praktische opdracht blijft staan.
 - Een leerling die *na de vierde klas* overstapt van wiskunde B naar wiskunde A, moet hoofdstuk 3⁾ (beschrijvende statistiek) in de vakantie bestuderen. Bovendien moet die leerling een toets maken over hoofdstuk 1, hoofdstuk 4 en hoofdstuk 6. De toets moet in de week na de herfstvakantie gemaakt worden en minimaal moet het cijfer 6,0 behaald worden. Het cijfer voor de praktische opdracht uit klas 4 blijft staan.
 - Overstappen van wiskunde B naar wiskunde A *tijdens de vijfde klas* kan tot aan de herfstvakantie. In dat geval moet de leerling hoofdstuk 3 (beschrijvende statistiek) bestuderen, bovengenoemde toets (over hoofdstuk 1, 4 en 6) maken en de stof van de vijfde klas inhalen, inclusief de toetsen. Het cijfer voor de praktische opdracht uit klas 4 blijft staan.

⁾ Alle genoemde hoofdstukken staan in: Getal en Ruimte wiskunde A (vwo)

§4 Regelingen voor specifieke leerlingen

- 4.1 Regeling voor leerlingen die dyslectisch zijn of van buitenlandse afkomst:
Dyslectische leerlingen kunnen, wanneer ze aan de secretaris van het examen een verklaring kunnen overleggen van een deskundige, extra tijd krijgen bij het maken van de schoolexamens en/of het centraal examen en/of op een aangepaste manier een toets afleggen (opgaven in groter lettertype, een groter deel mondeling in plaats van schriftelijk, werken met behulp van een laptop). De secretaris van het examen moet dit ruim van tevoren weten en melden bij de inspectie. Voor het centraal examen geldt dat een aanvraag voor 1 oktober gedaan moet zijn.
Eenzelfde regeling geldt voor leerlingen die met inbegrip van het schooljaar waarin het centraal examen wordt afgenomen, ten hoogste zes jaar onderwijs in Nederland hebben gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is.
- 4.2 Regeling voor leerlingen met een lichamelijke handicap:
Leerlingen met een lichamelijke handicap kunnen in aanmerking komen voor bijzondere faciliteiten. Een en ander gaat altijd in overleg met deskundigen en de inspectie, en moet dus bijtijds – indien mogelijk voor 1 oktober - worden aangevraagd.

§5 Onregelmatigheden

- Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het examen aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, kan de rector maatregelen nemen.
- Onder "onregelmatigheid" wordt verstaan: iedere omstandigheid of iedere gebeurtenis, het examen betreffende, die in strijd is met dit examenreglement en/of enige omstandigheid die de behaalde resultaten van het examen heeft beïnvloed en de behaalde resultaten, naar het oordeel van de rector, redelijkerwijs niet had mogen beïnvloeden.
- Het bij zich dragen van mobiele telefoon, I-pod, I-pad o.i.d. is verboden tijdens examenzittingen. Als een kandidaat er op betrapt wordt een dergelijk apparaat bij zich te hebben, wordt het examenwerk van de kandidaat ingenomen en de toets ongeldig verklaard.
- Onder "onregelmatigheden" is ook begrepen het zich onttrekken aan het schoolexamen. Hieronder wordt in ieder geval verstaan het afwezig zijn dan wel te laat komen bij een onderdeel van het schoolexamen en/of het niet inleveren binnen de gestelde termijn van schriftelijk werk in het kader van het schoolexamen anders dan door ziekte of andere vormen van overmacht, zulks naar het oordeel van de secretaris van het examen.
- Ook is er sprake van een onregelmatigheid wanneer een leerling plagiaat pleegt. Van plagiaat is sprake wanneer een leerling passages en ideeën uit andermans werk citeert of parafraseert en deze als eigen werk presenteert zonder dat eigen inbreng in voldoende mate zichtbaar dan wel herkenbaar is. Onder andermans werk valt bijvoorbeeld het werk van een medeleerling, een internetbron, een studieboek enz. In geval van aantoonbaar plagiaat wordt één van de onderstaande sancties opgelegd.
- Maatregelen die in geval van geconstateerde onregelmatigheid (al dan niet in combinatie met elkaar) genomen kunnen worden, zijn:
 - het toekennen van het cijfer 1 voor een Praktische Opdracht of een toets;
 - het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan een of meer toetsen van het schoolexamen (inclusief herkansing) of het centraal examen;
 - het ongeldig verklaren van een of meer toetsen;
 - het bepalen dat diploma en cijferlijst pas kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de rector aan te wijzen onderdelen.
- Voordat de rector beslist tot het nemen van een van bovengenoemde maatregelen wordt de leerling in de gelegenheid gesteld zijn standpunt aan de rector mondeling en/of schriftelijk, naar zijn keuze, kenbaar te maken. De leerling mag een meerderjarige uitkiezen om zich te laten bijstaan. De rector deelt de beslissing mee aan de leerling, zo mogelijk mondeling en in ieder geval schriftelijk. De schriftelijke mededeling wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de wettelijke vertegenwoordigers van de leerling als deze minderjarig is, en, indien nodig, aan de inspectie.

Bezwaar en beroep

- Wanneer een leerling vindt dat er bij een onderdeel van het examen sprake is geweest van een onjuiste gang van zaken, kan er schriftelijk bezwaar worden aangetekend bij de rector binnen een termijn van 3 schooldagen na dat onderdeel van het examen. De rector legt de klacht voor aan een klachtencommissie, bestaande uit de afdelingsleider van dat leerjaar en drie docenten. Deze commissie kan de leerling en de betreffende docent horen en adviseert de rector. De rector neemt een besluit en de leerling krijgt de beslissing binnen een maand, met de toelichting daarbij, schriftelijk meegedeeld.
- Voor bezwaren tegen de beoordeling van een onderdeel van het schoolexamen, die niet in overleg met de docent opgelost kunnen worden, geldt een termijn van 3 schooldagen na de bespreking van de toets. De klachtencommissie kan in dit geval behalve de leerling en de docent ook de sectie horen over de vakinhoudelijke kant van de zaak, en adviseert de rector. De rector neemt een besluit en de leerling krijgt de beslissing binnen een maand, met de toelichting daarbij, schriftelijk meegedeeld.
De leerling kan tegen een beslissing van de rector in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school ingestelde Commissie van Beroep:
 - Dit beroep moet binnen 3 schooldagen na ontvangst van de beslissing van de rector schriftelijk worden ingediend bij de:
Bestuursmanager van Onderwijsgroep Amersfoort,
Postbus 1771,
3800 BT AMERSFOORT
 - Het beroepschrift bevat in ieder geval:
 - naam, adres en woonplaats van de leerling
 - naam en adres van de betrokken school
 - een kopie van de beslissing waartegen de leerling in beroep gaat
 - de argumenten/redenen om de beslissing te bestrijden
 - De commissie stelt een onderzoek in en deelt de beslissing schriftelijk mee aan de leerling en zijn/haar wettelijke vertegenwoordigers en aan de rector en de inspectie, binnen twee weken na de ontvangst van het beroepsschrift of wanneer zij daar gegronde redenen voor heeft, binnen maximaal vier weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke manier de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen.

§6 Toegestane hulpmiddelen bij het examen

6.1 Bij het centraal examen mogen de volgende hulpmiddelen voor ieder vak gebruikt worden:

- Schrijfmateriaal, inclusief millimeterpapier
- Tekenpotlood en puntenslijper
- Vlakgum
- Blauw en rood kleurpotlood
- Liniaal met millimeterverdeling
- Passer met potloodstiftje
- Geodriehoek
- Rekenmachine
- Een ééndelig verklarend woordenboek Nederlands

6.2 Bij het centraal examen mogen extra hulpmiddelen gebruikt worden voor onderstaande vakken. NB hulpmiddelen die cursief zijn weergegeven worden door de school geleverd.

Latijn	<i>woordenboek, grammatica-overzicht</i>
Grieks	<i>woordenboek, grammatica-overzicht</i>
Frans	Woordenboek(en) N-F en F-N
Engels	Woordenboek(en) N-E en E-N
Duits	Woordenboek(en) N-D en D-N
Aardrijkskunde	<i>Bosatlas 52^e of 53^e druk</i>
Economie	<i>grafische rekenmachine</i>
Natuurkunde	Binas 5 ^e druk, <i>grafische rekenmachine</i>
Scheikunde	Binas 5 ^e druk, <i>grafische rekenmachine</i>
Biologie	Binas 5 ^e druk of Biodata 1 ^e of 2 ^e druk
Wiskunde	<i>grafische rekenmachine (*)</i> ,

6.3 Bij het schoolexamen is het gebruik van extra hulpmiddelen toegestaan als dat in het PTA is aangegeven.

6.4 Wat betreft het gebruik van grafische rekenmachines bij het examen in het algemeen geldt:

- Een grafische rekenmachine mag tijdens het examen niet op het lichtnet worden aangesloten of met andere apparatuur worden verbonden.
- Het is een kandidaat niet toegestaan tijdens het examen gebruik te maken van de grafische rekenmachine van een andere kandidaat.
- Het is niet nodig dat het geheugen van een grafische rekenmachine wordt gewist voor de aanvang van een zitting van het centraal examen.

6.5 Wat betreft het gebruik van grafische rekenmachines bij het examen wiskunde geldt:

De meest recente toegestane grafische rekenmachines zijn:

- Casio FX-9750GII, CFX-9850Gplus, CFX-9850GBplus, fx-9860G, fx-9860G2 of fx-9860G SD
- Hewlett Packard 38G of 39G+
- Sharp EL 9600, EL 9650 en EL 9900
- Texas Instruments 83, 83 plus, 84 of 84 plus silver edition
- Texas Instruments TI-Nspire, *alleen de versie zonder CAS* (de TI-Nspire CAS is *niet* toegestaan)

Oudere typen zijn ook toegestaan maar de kans bestaat dat sommige examenopgaven daarmee niet of minder goed te maken zijn. De grafische rekenmachines genoemd in de Septembermededeling 2006 (Inspectie Onderwijs) zijn in ieder geval nog voldoende.

§7 Reglement schoolexamen

- 7.1 Het reglement schoolexamen beschrijft regels en bepalingen die specifiek voor het schoolexamen gelden, naast de algemene bepalingen van het examenreglement.
- 7.2 Onderdelen:
Het schoolexamen strekt zich uit over drie jaren en is opgebouwd uit verschillende onderdelen:
- schriftelijke toetsen met open of gesloten vragen;
 - mondelinge toetsen;
 - praktische opdrachten;
 - portfolio;
 - profielwerkstuk.
- 7.3 PTA:
Alle tot het schoolexamen behorende onderdelen zijn vermeld in het programma van toetsing en afsluiting (PTA), dat door de rector wordt vastgesteld en uiterlijk 1 oktober 2010 aan de leerlingen van klas 4, 5 en 6 wordt uitgereikt. In het PTA is per vak beschreven wat de inhoud is van ieder schoolexamen en wat de wegingsfactor is.
- 7.4 Examendossier:
Alle gemaakte toetsen die meetellen voor het schoolexamen en de daarbij behorende beoordelingen vormen samen het examendossier. De cijfers worden door de docent in het schooladministratieprogramma ingevoerd. Van de gemaakte schriftelijke toetsen van het schoolexamen wordt door de examinerator een exemplaar van de opgaven, het normeringvoorschrift en een lijst met scores bewaard tot zes maanden na de uitslag van het centrale examen of het verlaten van de school. Ook het door de leerlingen gemaakte werk wordt door de examinerator bewaard tot zes maanden na de uitslag van het centraal examen of het verlaten van de school.
- 7.5 Aantallen:
Voor enkele vakken worden er schoolexamens in de vierde klas afgenomen. Voor alle vakken worden in de vijfde klas schoolexamens afgenomen. In de zesde klas worden schoolexamens afgenomen in drie toetsperiodes.
- 7.5 Beoordeling:
De beoordeling van elk afzonderlijk onderdeel van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer van 1 tot en met 10 met de daartussen liggende cijfers op één decimaal. Iedere leerling mag het beoordeelde werk inzien en het cijfer controleren.
- 7.6 Herkansing:
- Iedere leerling heeft het recht één schriftelijke SE toets uit klas 4 en één schriftelijke SE toets uit klas 5 te herkansen. Deze herkansing wordt afgenomen in het begin van het erop volgende schooljaar.
 - Iedere leerling heeft het recht drie schriftelijke SE toetsen uit klas 6 te herkansen: één herkansing na en uit toetsperiode 1, één herkansing na en uit toetsperiode 2 en één herkansing na toetsperiode 3, waarbij mag worden gekozen uit schriftelijke SE toetsen van periode 1, 2 en 3 van het zesde leerjaar.
 - Een SE toets die is ingehaald, kan niet worden herkanst.
 - Een SE toets mag niet meer dan één keer worden herkanst.
 - Een leerling die afwezig is bij een herkansing, heeft geen recht meer op een nieuwe herkansing.
 - Alleen schriftelijke SE toetsen kunnen worden herkanst. Als andere onderdelen van het schoolexamen kunnen worden herkanst, staat dat in het PTA aangegeven.
 - Na het afleggen van een herkansing geldt van de twee behaalde cijfers het hoogste cijfer.

- 7.7 Combinatiecijfers:
- De cijfers voor Maatschappijleer, Algemene Natuurwetenschappen en het Profielwerkstuk worden gemiddeld tot één combinatiecijfer. De schoolexameneindcijfers voor de drie afzonderlijke onderdelen worden afgerond op hele cijfers en vervolgens gemiddeld, waarbij elk onderdeel wegingsfactor 1 heeft. Bovendien geldt dat voor geen van de drie afzonderlijke onderdelen een eindcijfer van 3 of lager mag worden behaald.
 - Het cijfer voor Klassieke Culturele Vorming, afgerond op één decimaal, wordt verrekend met het schoolexameneindcijfer voor de klassieke taal, eveneens afgerond op één decimaal, waarbij de klassieke taal wegingsfactor 4 heeft en Klassieke Culturele Vorming wegingsfactor 1. Als een leerling twee klassieke talen volgt, mag de leerling kiezen met welke taal Klassieke Culturele Vorming wordt verrekend.
- 7.8 Cijfers voor zittenblijvers en niet-geslaagden:
Voor zittenblijvers en voor leerlingen die niet geslaagd zijn voor het eindexamen en het leerjaar overdoen, vervallen alle behaalde cijfers van dat jaar, met uitzondering van het cijfer voor het profielwerkstuk en het cijfer voor het debat bij Nederlands.
- 7.9 Regels met betrekking tot het maken van toetsen en het inleveren van Praktische Opdrachten:
- Alle toetsen en herkansingen dienen gemaakt te worden in de daarvoor vastgestelde periode. In zeer uitzonderlijke gevallen, ter beoordeling aan de voorzitter en secretaris van de examencommissie, kan van de vastgestelde periode worden afgeweken.
 - Een eenmaal gemaakte toets is geldig examenwerk en kan niet achteraf vanwege ziekte of andere vorm van overmacht ongeldig worden verklaard.
 - Voor de start van een Praktische Opdracht krijgt iedere leerling een protocol met daarin een omschrijving van de opdracht, de wijze van beoordeling en de inleverdatum.
 - Als een Praktische Opdracht niet binnen de gestelde termijn wordt ingeleverd, is er sprake van een onregelmatigheid. Wanneer de Praktische Opdracht alsnog wordt ingeleverd en beoordeeld, wordt het cijfer verlaagd met 1 punt per te laat ingeleverde kalenderdag.
 - Leerlingen die starten met het profielwerkstuk, krijgen een uitgebreide handleiding, met daarin een beschrijving van werkwijze, begeleiding, beoordeling en tijdspad.
- 7.10 Rapportage:
- Aan het eind van klas 4 en klas 5 krijgt een leerling een overzicht van tot dan toe behaalde resultaten van schoolexamens, op één decimaal nauwkeurig.
 - In klas 6 krijgt een leerling na elke toetsperiode een overzicht van tot dan toe behaalde resultaten van schoolexamens, op één decimaal nauwkeurig.
 - Als een leerling van mening is dat een cijfer op het overzicht niet juist is, kan tot drie dagen na het uitreiken van het overzicht gereclameerd worden bij de afdelingsleider.
- 7.11 Afsluiting schoolexamen:
- Het schoolexamen wordt vóór de start van het centraal examen afgesloten.
 - Het schoolexameneindcijfer voor een afgesloten vak waarin geen centraal examen wordt afgenomen, wordt afgerond op een heel cijfer. Daarbij wordt een 5,49 afgerond naar een 5 en een 5,50 naar 6.
 - Het schoolexamencijfer voor een vak waarin wel een centraal examen wordt afgenomen, wordt afgerond op één decimaal. Daarbij wordt een 5,44 afgerond naar een 5,4 en een 5,45 naar 5,5.
 - Voor het vak Lichamelijke Opvoeding in klas 4 en 5 geldt dat het vak minimaal naar behoren wordt afgerond, om bevordering naar het volgende leerjaar mogelijk te maken.
 - Voor het vak Lichamelijke Opvoeding in klas 6 geldt dat het vak minimaal naar behoren is afgesloten. Is dit niet het geval, dan kan de leerling wel deelnemen aan het centraal examen, maar is de leerling pas geslaagd als uiterlijk één week voor het bekend maken van de uitslag van het centraal examen het vak tenminste met voldoende is beoordeeld.

- 7.12 Regels met betrekking tot verhindering en te laat komen:
- Een schoolexamen verzuimen is slechts geoorloofd in geval van ziekte of bijzondere persoonlijke omstandigheden. Ouders/verzorgers dienen zo mogelijk vooraf telefonisch melding te maken van het verzuim. Een mondelinge kennisgeving dient binnen 24 uur na het reguliere tijdstip van het gemiste schoolexamen schriftelijk te worden bevestigd. In gebreke blijven in deze kan tot sancties leiden, te bepalen door de rector.
 - Een leerling die te laat komt, mag tot een kwartier na het aanvangstijdstip van een toets worden toegelaten. Tenzij de afdelingsleider anders beslist, wordt het werk dan op het reguliere eindtijdstip van de toets ingeleverd.

§8 Reglement centraal examen

- 8.1 Het reglement centraal examen beschrijft regels en bepalingen die specifiek voor het centraal examen gelden, naast de algemene bepalingen van het examenreglement.
- 8.2 Regels met betrekking tot verhindering en te laat komen:
- Wie ziek is tijdens het centraal examen of door andere zwaarwegende omstandigheden niet aan het examen mee kan doen, moet dit (telefonisch) melden aan de afdelingsleider en ook binnen 24 uur schriftelijk door de wettelijke vertegenwoordiger(s) laten bevestigen en toelichten. Wanneer de leerling niet op tijd, d.w.z. tot een half uur na aanvang van de examenzitting, wordt afgemeld, of wanneer de brief met toelichting uitblijft, geldt dit als een onregelmatigheid.
 - Wanneer een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de afdelingsleider, niet aan een of meerdere toetsen kan meedoen, kan hij in het tweede tijdvak van het centraal examen toetsen inhalen. Wanneer de leerling ook dan nog verhinderd is, of het centraal examen nog niet voltooid is, is er nog een mogelijkheid in het derde tijdvak ten overstaan van een staatsexamencommissie het examen af te ronden.
 - Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten. Hij levert het werk op hetzelfde tijdstip in als de overige kandidaten.
- 8.3 Zittingen van het Centraal Examen.
Kort voor het CE is er een informatiebijeenkomst voor alle examenkandidaten, waar verdere instructies over regels rond de zittingen van het examen worden verstrekt.
- 8.4 Onregelmatigheden.
Voor onregelmatigheden bij het CE gelden dezelfde regels als bij onregelmatigheden bij het SE.

§9 Eindcijfers, uitslag en herkansing

- 9.1 Bepaling eindcijfer:
Het eindcijfer voor een vak met een schoolexamen en een centraal examen is het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het centraal examen. Het eindcijfer voor elk vak van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel getal uit de reeks van 1 tot 10.
- 9.2 Voorwaarden voor slagen of afwijzen:
Voorwaarde voor deelname aan het CE is dat het SE is afgesloten.
De uitslag is gebaseerd op negen eindcijfers:
- Nederlands
 - klassieke taal/KCV
 - Engels
 - combinatiecijfer (maatschappijleer/ANW/profielwerkstuk)
 - profielvakken (vier)
 - extra examenvak (één)

In het examenjaar 2012 (huidige klas 6) is een eindexamenkandidaat geslaagd als:

- **alle eindcijfers 6 of hoger zijn óf**
- **er 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger óf**
- **er 1x4 of 2x5 of 1x4 en 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is.**
- **het vak Lichamelijke Opvoeding is beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.**
- **het gemiddelde van het CE voldoende (5,5 of hoger) is**

In het examenjaar 2013 (huidige klas 5) is een eindexamenkandidaat geslaagd als:

- **alle eindcijfers 6 of hoger zijn óf**
- **er 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger óf**
- **er 1x4 of 2x5 of 1x4 en 1x5 is behaald en voor de overige vakken een 6 of hoger, waarbij het gemiddelde tenminste 6,0 is.**
- **het vak Lichamelijke Opvoeding is beoordeeld als 'voldoende' of 'goed'.**
- **het gemiddelde van het CE voldoende (5,5 of hoger) is.**
- **voor de basisvakken Nederlands, Engels en wiskunde ten hoogste één 5 als eindcijfer is behaald.**

Een eindcijfer van 3 of lager op de cijferlijst betekent dat de kandidaat niet geslaagd is. Dit geldt ook voor de onderdelen van het combinatiecijfer. Voor alle duidelijkheid: als één van de onderdelen van het combinatiecijfer een 3 of lager is, is de kandidaat niet geslaagd, zelfs als het combinatiecijfer een 6 of hoger is.

Als het nodig is om een kandidaat te laten slagen, betrekken de rector en de secretaris van het examen één of meer eindcijfers niet bij de bepaling van de uitslag. Dit is alleen mogelijk als het om extra vakken gaat.

9.3 Bekendmaking uitslag:

Op de dag waarop het CEVO de definitieve normering bekend maakt (zie data Centraal Examen), worden de eindcijfers bepaald en na vaststelling van de uitslag alle kandidaten telefonisch ingelicht. De voorlopige cijferlijsten worden aan het eind van die dag op school uitgereikt.

9.4 Herkansing:

Kandidaten die moeten of willen herkansen om te slagen of om hun profiel te verbeteren, moeten dat binnen 24 uur na het bekendmaken van de uitslag schriftelijk bij de rector aanvragen. Wanneer dit niet binnen de gestelde termijn is aangevraagd, wordt de uitslag definitief. Bij een herkansing geldt het hoogste cijfer.

9.5 Definitieve cijferlijst:

Een kandidaat kan beslissen één of meerdere vakken uit de vrije ruimte niet op de cijferlijst te laten vermelden. De totale studielast en examenlast die dan overblijft, moet wel voldoen aan de wettelijke regels. Dit moet zo spoedig mogelijk na het bekend worden van de uitslag en uiterlijk op de dag van het bekend worden van de uitslagen in de tweede termijn, schriftelijk doorgegeven worden aan de secretaris van het examen.

PTA voor leerjaar 4

Onderdeel: individuele activiteiten voor het geheel vrije deel

<i>Voorbeelden</i>	<i>Studielasturen</i>
Deelname aan toneelvoorstelling school	20 tot 40 studielasturen
Lidmaatschap van MR-leerlingeleding	40 studielasturen
Bezoek aan 7 toneel- of muziekvoorstellingen	20 studielasturen
Juniorbegeleiding	40 studielasturen

Vak: Aardrijkskunde

<i>Periode</i>	<i>Code</i>	<i>Type</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Duur (min.)</i>	<i>Weging overgang</i>	<i>Weging (%) schoolexamen</i>	<i>Opmerkingen/toelichting</i>
1	4AK1112T1	Schriftelijke toets	H1: Aarde	50	2	10	Toegestaan hulpmiddel: Bos-atlas 53 ^e druk.
2	4AK1112T2	Schriftelijke toets	H2: Wereld	50	2	10	Toegestaan hulpmiddel: Bos-atlas 53 ^e druk.

Vak: Filosofie

<i>Periode</i>	<i>Code</i>	<i>Type</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Duur (min.)</i>	<i>Weging overgang</i>	<i>Weging (%) schoolexamen</i>	<i>Opmerkingen/toelichting</i>
2	4FI1112T1	Schriftelijke toets	Wijsgerige ethiek (studiewijzers 1 t/m 9)	50	2	10	
3	4FI1112M1	Mondelinge toets	Sociale wijsbegeerte (studiewijzers 1 t/m 12)	15	2	10	
1 t/m 3	4FI1112P1	Praktische opdracht	Filosofische presentatie Groepjes van 2 leerlingen)	30	1	5	Datum op afspraak.

Vak: Klassieke Culturele Vorming (KCV)

<i>Periode</i>	<i>Code</i>	<i>Type</i>	<i>Omschrijving</i>	<i>Duur (min.)</i>	<i>Weging overgang</i>	<i>Weging (%) schoolexamen</i>	<i>Opmerkingen/toelichting</i>
1	4KCV1112T1	Schriftelijke toets	Antieke geschiedenis Griekenland (aantekeningen en uitgedeeld materiaal)	50	15	15	
	4KCV1112T2	Schriftelijke toets	Antieke geschiedenis Rome (aantekeningen en uitgedeeld materiaal)	50	15	15	
	4KCV1112P1	Praktische Opdracht	Tijdbalkonderdeel over een periode uit de Griekse en Romeinse geschiedenis.		5	5	
2	4KCV1112T3	Schriftelijke toets	Klassiek theater (aantekeningen en uitgedeeld materiaal)	50	15	15	
3	4KCV1112T4	Schriftelijke toets	Kunst in Italië en Griekenland (aantekeningen en uitgedeeld materiaal)	50	15	15	
	4KCV1112T5	Schriftelijke toets	Kunst in Italië ten tijde van Renaissance en Barok (aantekeningen en uitgedeeld materiaal)	50	15	15	
	4KCV1112P2	Praktische opdracht	Artikel met als onderwerp kunst in Italië en Griekenland.		10	10	
	4KCV1112P3	Praktische opdracht	Posterpresentatie met als onderwerp kunst in Italië en Griekenland.		10	10	Presentatie tijdens KCV-symposium op dinsdag 19 april 2011, vanaf 19.30 uur.
1 t/m 3			Aanwezigheid bij de verschillende onderdelen van de KCV-dies is verplicht. Bij overmacht wordt in overleg met de docent een vervangende taak gedaan.				

Opmerkingen:

- KCV wordt afgesloten in klas 4.
- Het cijfer voor KCV, afgerond op één decimaal, wordt verrekend met het schoolexamen-eindcijfer voor de klassieke taal, eveneens afgerond op één decimaal, waarbij de klassieke taal wegingsfactor 4 heeft en KCV wegingsfactor 1. Als een leerling twee klassieke talen volgt, mag de leerling kiezen met welke taal KCV wordt verrekend.

Vak: Algemene Natuurwetenschappen (ANW)

<i>Periode</i>	<i>Toetscode</i>	<i>Toetstype</i>	<i>Toetsinhoud</i>	<i>Wegings- factor overgang</i>	<i>Wegings- percentage schoolexamen</i>	<i>Opmerkingen</i>
1	4ANW1112P1	Praktische opdracht	Literatuuronderzoek over opwarming aarde.	15	15	Vergelijking van verschillende standpunten over de menselijke invloed op het klimaat. Drietallen presenteren hun bevindingen in een discussieposter.
1	4ANW1112P2	Praktische opdracht	Oefening onderzoek en data verwerking.	15	15	Verslagvoering met datapresentatie in de vorm van een volledig onderzoeksverslag.
2	4ANW1112P3	Praktische opdracht	Literatuuronderzoek naar geschiedenis van de astronomie en het hemelbeeld van de mensheid.	20	20	Posterpresentatie door drietallen over een deelaspect van de geschiedenis van het hemel / ruimte / heelalbeeld van de mensheid. (symposium)
2	4ANW1112P4	Praktische opdracht	Onderzoek naar biobrandstoffen.	25	25	Drietallen werken aan deelgebieden van productie, gebruik en efficiëntie van duurzame energiebronnen. Ze presenteren hun bevindingen in een energiebronspecifieke bijdrage aan een samengesteld boekje.
3	4ANW1112P5	Praktische opdracht	Onderzoeksopdracht waarin de gehele onderzoekscyclus doorlopen wordt	25	25	Drietallen schrijven een onderzoeksvoorstel en -verslag

Opmerkingen:

- ANW wordt afgesloten in klas 4.
- Het eindcijfer voor ANW wordt afgerond op een heel cijfer en is onderdeel van het combinatiecijfer dat op het diploma vermeld wordt.
- ANW moet worden afgesloten met minimaal het cijfer 4.

Vak: Lichamelijke Opvoeding (LO)

Periode	Code	Type	Omschrijving	Weging	Weging (%)	Opmerkingen/toelichting
1	4LO1112P1	Praktische opdracht	Climaxloop/coopertest	4	4	
	-	Praktische opdracht	Keuze uit voetbal en hockey	naar behoren	-	
	4LO1112P2	Praktische opdracht	Schriftelijk verslag climaxloop/ coopertest	3	3	Inleveren maandag 7 november 2011
	4LO1112P3	Praktische opdracht	Participatie (inzet, werkhouding, omgang)	9	9	
	-	Praktische opdracht	Schermen 1	naar behoren	-	
2	4LO1112P6	Praktische opdracht	Volleybal 1	4	4	
	4LO1112P4	Praktische opdracht	Basketbal 1	4	4	
	-	Praktische opdracht	Sportmiddag - Volleybal	naar behoren		
	-	Praktische opdracht	Keuze uit turnen en doelspelen	naar behoren	-	
	4LO1112P8	Praktische opdracht	Participatie (inzet, werkhouding, omgang)	9	9	
3	4LO1112P7	Praktische opdracht	Unihockey 1 en/of tjoekbal	4	4	
	4LO1112P9	Praktische opdracht	Beachvolleybal en/ of Flagfootball	4	4	
	-	Praktische opdracht	Keuze uit softbal en atletiek	naar behoren	-	
	-	Praktische opdracht	Deelnemen aan de sportdag	naar behoren	-	
	-	Praktische opdracht	Schriftelijk verslag scheidsrechtersopdracht	naar behoren	-	Inleveren maandag 4 juni 2012
	4LO1112P10	Praktische opdracht	Participatie (inzet, werkhouding, omgang)	9	9	
1 t/m 3	-	Praktische opdracht	Scheidsrechteropdracht	naar behoren	-	

Opmerkingen:

- Alle activiteiten voor LO dienen naar behoren afgesloten te worden.
- Bij overmacht, zoals blessures, wordt in overleg met de docent een vervangende taak gedaan.
- Op het diploma in klas 6 komt een *g (goed)* te staan indien het eindcijfer in leerjaar 4 en 5 gemiddeld acht of hoger is.